

האלוף בחצאית

המגבית היהודית קבעה לי סדריוס מפרך. לכן אני רוצה לאגור כוח כל עוד אני מסוגל לכך. אני מדבר טוב בחדר קטן לשני אנשים, או לכל מספר של חיילים בשדה. אך חוץ מזה אני דברן מזופת, אבל אעשה כמיטב יכולתי.

הנושא שלי הוא קליטת עולים בישראל. אני רוצה לספר איך הופך בן הגטו לאדם חופשי. זה מצלצל קצת נדוש, בלי ספק. אולם זו אמת. הוא באמת הופך לאדם חופשי. הצבא עוזר. העולה המסכן בא אלינו, אנו מלמדים אותו לקרוא ולכתוב ולצחצח את שיניו ולנהוג בסאנק. זה נותן לו גאחה שלא ידע כמוה קודם לכן.

באמריקה או באנגליה נדמה כי הצבא מגביל את האדם. בישראל הוא מרחיב את אופקו.

ל סקוב נודד ברוסיה, שם ניהל אביו בית-חרושת קטן. המשפחה היגרה לארץ-ישראל ב-1924, ולסקוב-האב החל מוביל משאות עם צגלה וסוס. הוא נהרג במאורעות 1929.

לסקוב הצעיר למד בחיפה ושרת כרץ בהגנה, צבא-המחתרת היהודי, לפני שהתגייס לגדוד הבריטי. ב-1946, אחרי שחרורו, הוא שרת כקצין-בטחון בחברת החשמל, אחר-כך כראש ההדרכה בהגנה, ועם ייסוד צה"ל כמפקד חיל-האוויר.

תמיד רציתי גורא ללכת לי אוניברסיטה, אולם רק ב-1953 הצלחתי סוף-סוף לנסות את מזלי. שם נרשמתי באוקספורד, ולמדתי פמ"ך, כלומר פילוסופיה, מדיניות וכלכלה. אוקספורד היתה שייא הכיף, אולם אחרי שנתיים קראו לי חזרה ועשו אותי סגן הרמטכ"ל.

כמעט לפני שידעתי מה קורה, היתה לנו מלחמה בידיים. פקדתי על שתי חטיבות משורינות בסניג. נסתבר שלא היה צורך ביותר מזה.

כשאני לוחם בסניג או לומד פילוסופיה באוקספורד, חי הבריגאדיר בתל-אביב עם אשתו, מפליג במפרשי, כותב ספרים על נושאים צבאיים וקורא שירה. כפי שאפשר היה לצפות, המשרור החביב עליו הוא קיפלינג. אתה מכיר את השייר של קיפלינג אמז? שאל אותי וניגש מיד לדקלם, כשהוא מחזיק בידו את כוס הויסקי.

הוא נייענע בראשו בעצב. השייר הנהדר הזה, אם תורגם לעברית, אמר, אחרי שהריק את הכוס בלגימה אחת. אולם צר לי לומר, בעברית זה מצלצל גורא.

הרשימה המשעשעת הבאה פורסמה השבוע בשבועון האמריקאי הלגלגני "ניו-יורקר". ירדיו ופקודיו הרבים של האלוף חיים לסקוב ייהנו לקרואה.

ב ריגאדיר חיים לסקוב, שהוא מפקד כוח-ההגנה הדרומי של הצבא הישראלי והיה אחד מאנשי-המפתח במיצע-סיני בסתיו אשתקד, בא לארץ זו למסע-הרצאות למען המגבית היהודית המאוחדת. שוהחנו עמו באחד הימים בבית-מלון בעיר, ומצאנוהו מזיגה מושכת של חיל נוקשה ופרופסור אוקספורדי. הוא בן 38, בעל גובה בינוני וגוף מוצק. יש לו לחיים ארמדמות ומנופחות, ולחיצת-יד צבאית השוברת עצמות. אולם עיניו, החוסות מאחורי משקפיים עביר-עדשות, הן בעלות צבע כחלחל עדין של פרופסור.

בשעת ביקורנו לבש הבריגאדיר דיר בגדים אורחיים, וניתן היה לראות בעליל כי אין הוא חי אתם בשלום. מכנסיו אפורי-הפסים היו תלויים על כתפיות חאקי זקוקות, ונראה כי בדיוק לפני בואנו זרק את מעיל חלי-פתו על כסא סמוך.

הוא זרק לעומתנו הוראה ליד רוק גם את מעילנו, וקולו היה כל כך שופע-מרות שצייתנו לו מבלי להסס אף לרגע. או מזג לנו ישיקה והתישבנו לשיחה.

אני אוהב ויסקי סקוטי. האמת היא אוהב כל דבר סקוטי, אמר. הצטרפתי לגדוד הרוואל ווטס קנט בשנת 1938 — אז חנה הגדוד בארץ-ישראל — ומפקד-הפלוגה הראשון שלי היה סקוטי. אדם מצויין! וינגייט היה או בארץ, והוא היה האליל שלי.

הלכתי לבית ספר לקצינים בסרפנד, הבסיס הישן של אלנבי. קיבלתי קצונה ב-1941, ושרתי עם הגדוד היהודי השני באיטליה. הצעתי שהגדוד ילבש חצאיות סקוטיות, אולם מיניסטר-ההגנה אמר לא. כנראה שלא העזו לבחור בצבעים המתאימים.

הבריגאדיר הוסיף ואמר שזו נסיעתו הראשונה לארצות-הברית, והוא מקוה לעשות חיל. באתי לפני יומיים. עליתי לגג בנין האמפיר-סטייט. ראיתי את המזוזה החדש של טנסי חיליאמס. שאר הזמן ישנתי כמו בול עץ מטונף, אמר.

לסקוב ב"ניו-יורקר"

שאל באכזבה, כי הוא רצה לשאול דקא תקליטי ריקודים למסיבת חברים. רכושו של מור התמעט למראית עין. מדי פעם היה שם לב כי ספר או תקליט חסר ממקומו, רוטן משהו על חברים השור אלים ולא מחזירים, שוכח את כל העניין ברוחב לבו.

פתרון התעלומה. אל ביתו של מור הגיע השבוע ארגו של תפוזי ולנסיה, מתנת משפחתו הפרנסנית. למחרת נעלם הארגו. מור לא התאפק הפעם, פנה למטרה.

חקירת הבלשים היתה קצרה ומוצלחת. הם גילו במהרה את גנב התפוזים, שהודה כי הוא אשר גנב את התקליטים, הספרים והתכשירים שנעלמו במרצת החדשים מירדית מור. לא היה זה אלא אותו שכן צי עיר, שגר בבית מומל. פשוט לא היה לי מה לעשות עד הצבא. השתעממתי" התגל.

דרכי אדם הזקן והים

הם כבר עושים אותי מלונר! הוא רק הבטיח חמשת אלפים דולר, וגם זה עוד לא נתן. הם — הכונה לידידיו הוא אלחנן טביב (38), השחום והחסון. הוא — פרושו התייר האנגלי, אותו הציל טביב מטביעה בחוף מלון השרון.

המקרה אירע ביום ששי לפני הצהריים. אלחנן טביב, אחיו של הסופר מרדכי טביב, המשמש כמציל בחוף מלון השרון, ירד לשפת הים כדי לבדוק את מחסן הסירות והמטוסים. משהו אמר לו שנעשה נסיון לפרוץ לתוכו, והוא רצה לבדוק את המצב. לפתע הרגיש המציל החתיק צורך להפתח את ראשו אל הים. לא שמעתי צעקות ולא ראיתי מאומה. פשוט הפנתי אינסטינקטיבית את ראשי אל הים, נזכר במרחק 200 מטר מן החוף הבחין בידיים מפרפרות.

היו אלה ידיו של תייר אנגלי ממלון השרון. הזקן (65) לחם בראש עם הגלים. טביב לא היסס, פשט את בגדיו, קפץ למים כשרק תחתונים לעורו, והוציא את האיש לחוף.

בכך לא תמה המלאכה. בים, במרחק לא רב, נראה אדם נוסף. המציל הורה לו לצאת מן המים, השחיין רק אותה בידיו משהו, שנראה לטביב כ"לא יכול". הוא חש אלו, משה אף אותו. היה זה בנו (24) של הזקן.

משפט

יסורי אהבה

לפני שופט השלום התל-אביבי יהודה טרייבניש עמד גבר צעיר, יפה תואר. בתוק של יעקב אברהם, בן ה-22, כבר נרשמו 15 עבירות קודמות, החל בתקיפה וכלה במעשה מגונה ובריחה ממעצר חוקי. עתה הואשם בתקיפת צעירה בשם אסתר כהן, בגן ציבורי.

השופט האזין להסברי הנאשם, פסק לב"סוף: שלושה חודשי מאסר. יעקב משך בתפיו בשלוה, התכוון לצאת בלחייט יד שוטרים. לפתע הגיחה אליו צעירה שחר-חזרת, דקת-גו, לבושה חולצה צבעונית. היא נתלתה על צווארו, כיסחה את פניו בנשיקות חלשות. "אל תעזב אותי!" התי-יפחה, "אל תעזב אותי!" היתה זו אסתר כהן.

התיק נסגר

שמואל פרסקו לא השלים עם החלטת השופט המחזי. הגבר בן ה-54 נדון למאסר עולם, על כי רצח את אשתו שרה, אחרי 35 שנות נישואים. את 51 דקירות הסכי בגוף אשתו, טען בעירוער שהגיש לבית המשפט העליון, הנחית מתוך אבדן חר-שים, לא בכונה תחילה.

באותו יום חזר פרסקו מחנות הירקות שלו לביתו ברמת עמידר, מצא את שרה כזרועות הסנדלר שמואל חנוכה. מאז התי-פתחה העלילה במהירות טראגית. עד כי יום אחד נטל הירקן סכין מטבח והרג את אשתו.

בית-המשפט מוכן. שנה שלמה ישב פרסקו בבית-הסוהר תל-מונד, המתין ליום הגדול בו יופיע בפני שופטיו כדי להשמיע מחשב את טענותיו.

לפני שבוע קיבל עורר-דינו של פרסקו. געדון חסיד, הודעה כי בית-המשפט העליון ידון בעירוער לקוחו בעוד חודש. אלא שאז כבר לא היה עוד טעם בעירוערו. שמואל פרסקו מת משבץ לב בתאו.

כל ישראל

תור הזהב

תנועת התיירים הישראליים לחוץ-לארץ תהיה גדולה השנה בשליש לעומת השנה שעברה. עיקר הגידול נזקף לזכות היציאה הגוברת והולכת של מקבלי-שילומים מירמניה המערבית, שאינם ששים להפסיד חלק ניכר מערך כספם על-ידי העברתו כולו לישראל. למרות העלייה הגדולה במספר היוצאים, לא נוסף אף קפיד אחד בי-משרדי מחלקת העלייה במשרד-הפנים. ה-מטפלת בדרכונים ובהיתרי יציאה. מחיר מספר התור לפקיד המטפל בדרכונים הגיע השבוע ל-15 ל"י, ומספקים אותו ספסרי כרטיסי קולנוע אשר החלו להשכים קום

רבי-משפט ברטי

— כדי להגיע לשמים

תזכיר

מנהלים על ישראל

ולהתייצב בתור המספרים החל משעה 5 בבוקר. . . לעומת זאת לא תחול עלייה במספר התיירים שיבואו השנה לישראל. לדעת סוכני הנסיעות היתה עלולה לחול אפילו ירידה, אך היא תאונן על-ידי ריבוי ההשתתפות בתערוכת הבולים הבינלאומית תביל, שתחקים בספטמבר, ומשתתפי הכנס העולמי של אונסק"ו, איגון החינוך וה-תרבות של האו"ם, שיתקיים השנה ביש-ראל. . . אם ההר אינו בא אל מוחמד, בא מוחמד אל ההר — בתנאם זה נזכר כנראה נהג זן בפתח-תקווה, כאשר פרצה דליקה באוטובוס שלו. תחת לחכות לבואם של הכבאים, הסיע את מכוניתו אל תחנת מכבי האש בפתח-תקווה, והדליקה כובתה בו במקום. . . לשלושה חודשי מאסר ו-200 ל"י קנס גידון השבוע החלבן ישראל גולד מהרטיוב, אשר שפך בערב פסח כד של חלב תמוץ אל תוך חדרי דירתו של הרב המקומי בתגובה, על סירובו של הרב לתת לחלב הכשר. . . חידושי פיר"ס סומאי הכניסה השבוע סוכנות דוק, המשאירה מעתה את משרדיה תפוחים עד לחצות, כדי לאפשר למעוניינים למסור באמצעותה לעיתוני יום המחרת מודעות דחופות, כגון על לידות או, להבדיל, פטי-רות. . . רק 42% מתושבי ישראל הם בגיל העבודה העיקרי, 20 עד 50 שנה — זאת מגלה סקר של הלשכה המרכזית לי-סטטיסטיקה. והי ירידה ניכרת לעומת שנת הקמת המדינה, בה היו בגיל העבודה 50% של התושבים. אורך החיים הממוצע במדינה: 68 שנה לזכרים, 71 שנה לנקבות. . . גילוח הראש הוא העונש שמטילים שלטונות ירדן על מסתננים לישראל הנתפסים בשוכם — כך מסר תושב כפר טייבא בעדות במשפט. רק מסתננים הנהנים מ-חסות הלגיון פטורים מקרחת-מאונס זו.

תזכיר מנהלים על ישראל

שלטון הצללים של עוררי-ביגוי הצ-עירים, אשר הובא בפעם הראשונה לתשומת-לב הציבור על-ידי העולם הזה (976) לפני שנה במאמר שהכה גלים בחוגים פוליטיים, זוכה עתה במאוחר להכרה עתונאית גר-ברטי.

ברת והולכת. אחרי שהעובדות אושרו לפני שבועיים במכתבו של "הכר מזכירות מפא"י" האימוגי בהארץ, הכריו השבוע גם מעריב זה קיומה של "קבוצת-המנהלים", במאמר הזה כמעט עם דברי העולם הזה מלפני שנה. . . מכתבים מדרום אמריקה גילו השבוע כי יהודי המקום מלהבים מאדם שבא מישראל, המכביח גדולתו. המדובר בקבלן-הרמאי יצחק פריש-מן, אשר העולם הזה (1009) חשף את מעשי-העל יחס מדינה זו לישראל. קבלנוכל פרישמן נגד משרד ישראל שנת אחדות לפני פרסום הדו"ח בהעולם הזה, לא חזר מאו, למרות שפרקליטיו הבטיחו לכתבי העולם הזה שנסע, לימים אחוים לתורכיה לחיסול עסקיו. משרד-ישראל, משרד-המסחר ו-התעשייה, משרד-האוצר ומשרד-החוק, שלא נגעו את נסיעתו, לא נקפו בינתיים אצבע כדי לגרום להסגרתו של פרישמן, על אף עשרות העבירות שביצע על תקנות המטבע והחוק הפלילי, אולי בגלל העובדה שפרישמן היה קשור בעסקיו עם קרובי-המשפחה של כמה מראשי שלטון במדינה. . . אחת ההאשמות שהתפרסמה בחקירת העולם הזה (1026) על שערורית הבולים היתה שהשירות הבולאי, בסדריו הקלויים, משתף פעולה עם ספסרי הבורסה, עוזר להם לגרוף סכומים עצומים, במקום להעביר אותם ל-קופת המדינה. השבוע פרסם השירות הבר-לאי מודעה קצרה כי חידש את מכירת בולי העצמאות ובצלאל, עם צמדות ושובלים. לולא היה השירות מפסיק את המכירה ביום השני להופעה, לא היתה פורחת הספריות גם ביום ראשון וגם אחריה. המהומה הגדולה ליד אשגב המכירה ביום ההופעה באה מתוך ידיעה כי השובלים ה-צמדות ייעלמו מן השוק כבר ביום השני. . . הרב מעקרין, עובדיה משה ברטי אשר העולם הזה (969) גילה לפני למעלה משנה את מעשיו לראשונה, הובא השבוע סוף-סוף לדין בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. במשפט חזר העד מעודד ברולי על העדות שמסר בשעתו לחולית-החקירה של העולם הזה, על סיגונותיו להימשה למשיח ומלך ישראל בעזרת המלאכים, תמורת תשלום שהגיע ל-11 אלף ל"י, בתיוכחו של הרב ברטי.